

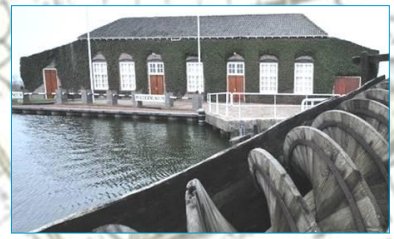
HEER-HUYGHEN-WAERT.
altes Bedeyctende geloot op den 20 Junyus
1631, en dat aen Stücken van 15 Morgen
suverelandt, sonder Slooten of Wegen, door
5 geswooren Lantmeesters verdeelt. *omtijden*

Van last naar identiteit.

Fotobijlage inzending BNG erfgoedprijs.



Heerhugowaard
Stad van kansen



1. Poldermuseum



Voor het Poldermuseum wordt gekeken naar mogelijkheden om door functieverbreiding de museumfunctie te versterken.

2. Activiteiten in het Poldermuseum



Speciale 'Van Loon' tentoonstelling bij Poldermuseum geopend
 REGIO 13 april 2013
 Door de dichtbijredactie (De Koerier 16 april 2013)



HEERHUGOWAARD - Mevrouw M.L.A. van Loon-Labouchere verzorgde vrijdag het officiële openingsmoment van de tentoonstelling '100 Jaar Van Loon' 1626-1727 over haar voorvader(en) in het Poldermuseum van Stichting Den Huygen Dijk in Heerhugowaard. De tentoonstelling is gemaakt met medewerking van het Museum van Loon in Amsterdam en laat de geschiedenis rond de familie zien die investeerder en Hoofdingeland van de polder was.

POLDERMUSEUM HEERHUGOWAARD



Exposities 2014

Historie van de Polder

Natte handelsoorlog
Tussen Alkmaar en Hoorn

Artotheek

Rem de Boer / Greetje de Vries

Gereedschappen

POLDERMUSEUMHEERHUGOWAARD.NL



POLDERMUSEUM HEERHUGOWAARD

home
toegang
exposities
artikelen
ontdekken
trouwen
stichting
vrienden
gebouw
scholen
links



Huygendijk 17
1703 R6 Heerhugowaard
Postbus 220
1700 AE Heerhugowaard
tel. 072-5741159
of 06-23731076
bgg. 072-5715019
E-mail

Ons nieuwe seizoen is gestart!

Gebruiksvaardig
16-04-2014

Platform Erfgoed
Heerhugowaard



Kunst
en
Cultuur
aan de
Westfriese
Overijsseldijk

Museumfolder
2014

Er worden veel verschillende tentoonstellingen en activiteiten in het Poldermuseum georganiseerd. Van linksboven met de klok mee: de kavelkaart uit 1631 en de moderne plattegrond op elkaar geprojecteerd; de folder 2014; gids geeft rondleiding; de website; de opening van de tentoonstelling 2013.

3. Praalgraf Reinout van Brederode, Veenhuizen



Reinout van Brederode op bezoek bij de opening van het nieuwe onderkomen van zijn praalgraf.

4. Archeologie tentoonstelling

Vondsten uit de achtertuin

Drukte bij archeologisch spreekuur * Heerhugowaarders komen langs met oude munten en botten



Joëlla Angenent
j.angenent@hdcmedia.nl

Heerhugowaard * Er liggen een hoop oude schatten verborgen in de kleigrond van Heerhugowaard. Pijpenkoppen, muntjes en enorme paardenbotten bijvoorbeeld. Al die vondsten van bewoners kwamen gistermiddag voorbij tijdens het Archeologisch Spreekuur in het Heerhugowaardse gemeentehuis. „M'n vader zat onze volkstuin om te spitten en toen vond hij dit ineens”, vertelt Jurrie Buis (10) aan archeologe Ceciel Nyst van de Cultuurcompagnie terwijl hij een dopje van aardewerk omhoog houdt. Nyst: „Wat leuk, dat is een pijpenkopje. Het uiteinde van een pijp dus. Waarschijnlijk is deze ongeveer driehonderd jaar oud.” Jurrie en zijn zus Marith (11) glunderen. „Als jullie het goed vinden, wil ik de kop graag opnemen in mijn tentoonstelling over archeologie in Heerhugowaard hier in de hal van het gemeentehuis”, vraagt Nyst hen. Trots stemmen broer en zus daarmee in. Die tentoonstelling wordt voller en voller naarmate het spreekuur vordert. Zo brengt Piet in den Bosch een kleine glazen maatbeker mee, die uit de twintigste eeuw blijkt te komen, maar toch in de tentoonstelling mag. En een Heerhugowaards echtpaar voegt een stenen toiletbuis toe, die ze gevonden hebben op de plek waar vroeger een beerput was. Maar Nyst is pas echt enthousiast wanneer Jan Grootjes vijf enorme botten uit een plastic tasje haalt. „Wow. Indrukwekkend zeg”, mompelt ze terwijl ze de botten



Ceciel Nyst vertelt over het pijpenkopje van Jurrie en Marith Buis.

stuk voor stuk inspecteert. „Het lijkt alsof het botten van meerdere dieren zijn. Maar van de twee grote botten vermoed ik dat ze van een stevig werkpaard zijn geweest.

Aangezien u ze heeft gevonden op een plek waar vroeger een boerderij in de buurt stond, denk ik dat de boerderijdieren daar begraven werden.”

Een enthousiaste hobbyarcheoloog komt met een doosje vol oude munten en maatgewichtjes uit de zeventiende eeuw. Nyst: „Interessant! Ik moet geloof ik een extra

vitrine laten komen.” De tentoonstelling 'Voetsporen naar het verleden van Heer Hugo' is nog tot 26 oktober te zien in de hal van het gemeentehuis.

FOTO JIFOTO/JAN JONG



Archeologisch spreekuur

Op vrijdagmiddag 6 september houdt archeologe Ceciel Nyst in de hal van het gemeentehuis een archeologiespreekuur. Mensen die

ooit iets in de tuin of ergens anders iets in de grond hebben gevonden krijgen tijdens het spreekuur informatie over hun vondst.



Krantenartikel over het archeologisch spreekuur als onderdeel van de Archeologie tentoonstelling 2013 en foto van de opening.

5. Platform programma's 2013 en 2014 en Poldermuseum tentoonstelling 2014

Platform Erfgoed Heerhugowaard



Programma najaar 2013

11 september - Westfriese Omringdijk
 Michiel Bartels, regio archeoloog West-Friesland vertelt over het langste provinciaal monument in Noord-Holland.
 20.00 uur. Kerkje Veenhuizen, Kerkweg 26. entree € 5,-

14 september - Open Monumentendag *)
 Activiteiten op diverse locaties rondom het thema 'Macht & Pracht'. Zie aparte programmaprofolder.

22 september - fietsexcursie Waertse Ronde
 Met Lia Vriend ontdekt u het historische landschap.
 10.00 uur. Verzamelen bij Restaurant Aangenaam, Nijverheidsstraat 2. € 15,- inclusief koffie en routegids

4 oktober - Van Loon
 Dick Weeda geeft een presentatie over deze invloedrijke familie en hun huis aan de Keizersgracht.
 20.00 uur. Poldermuseum, Huygendijk 17. entree € 5,-

6 oktober - excursie Van Loon Museum
 Dick Weeda geeft een exclusieve rondleiding door het museum en andere Van Loon plekken in Amsterdam.
 13.30 uur. Keizersgracht 672, 1017 ET Amsterdam, vervoer op eigen gelegenheid, entree 8,-, MKJ gratis

12 oktober - jaarijkenkomst *)
 Stichting Historisch Heerhugowaard presenteert de nieuwe Overhaal.
 14.00 uur. Cool, Coolplein 1. gratis toegang

30 oktober - 200 jaar Koninkrijk
 Ruud Spruit weet op inspirerende wijze over 200 jaar Koninkrijk te vertellen en te verbinden met het heden.
 20.00 uur Bibliotheek Parelhof 1A, entree € 5,-

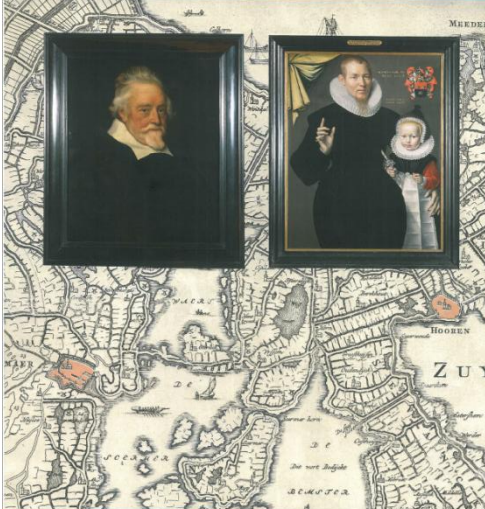
6, 13 en 20 november - Cursus cartografie
 Bernard Smit leert u alles over oude kaarten.
 10.00-12.00 uur, Bibliotheek Parelhof 1A, totaal € 25,-

12 december - Heerhugowaardse stolpen
 Lezing door Anita van Breugel over stolpboerderijen in en rond Heerhugowaard, t.g.v. het jaar van de stolp.
 20.00 uur Bibliotheek Parelhof 1A, entree € 5,-

Reserveren aanbevolen [m.u.v. #]: Bibliotheek Heerhugowaard, Parelhof 1A, 072- 5764800 of heerhugowaard@bibliotheekkennerwaard.nl

"DE NATTE HANDELSOORLOG"

tussen Alkmaar en Hoorn rond de drooglegging van De Waert



Film over de "Natte Oorlog" mmv historicus Diederik Aten in de Vriendenkamer exposeren Rem de Boer en Greetje de Vries
 openingsdagen van 6 april t/m 2 november 2014
 elke zondag en te woensdag v.d maand van 13.30 - 16.30 uur
 groepen op afspraak: tel. 072 5715019, Huygendijk 17 1703RG
 www.poldermuseumheerhugowaard.nl

POLDERMUSEUM HEERHUGOWAARD

Platform Erfgoed Heerhugowaard



Programma voorjaar 2014

22 januari - lezing 'De VOC en de nootmuskaathandel op de Banda Eilanden'
 Rick van den Broeke, historicus, vertelt over de geschiedenis van de Banda eilanden en de wijze waarop de VOC de nootmuskaathandel daar in eigen beheer kreeg.
 20.00 uur. Bibliotheek, Parelhof 1A. entree € 5,-

15 januari - 1 maart - historische schaatsen
 Een unieke expositie van historische schaatsen van verzamelaar Matthy van Klaveren.
 Bibliotheek, Parelhof 1A. vrij entree

5 februari - Ard Schenk
 Oud top-schaatser Ard Schenk neemt u in een lezing mee op een 'wandeling' door zijn schaatscarrière en blikt vooruit op de aankomende winterspelen.
 20.00 uur. Gemeentehuis, Parelhof 1. entree € 10,-

26 maart - lezing "Bloembollen in Holland"
 Maarten Timmer vertelt aan de hand van historische beelden over de geschiedenis van de bloembollen.
 20.00 uur. Bibliotheek Parelhof 1A. entree € 5,-

5-6 april - opening Poldermuseum
 Het Poldermuseum opent het eerste weekend van april weer zijn deuren met allerlei activiteiten. Programma wordt begin februari bekend gemaakt.
 Poldermuseum, Huygendijk 17.

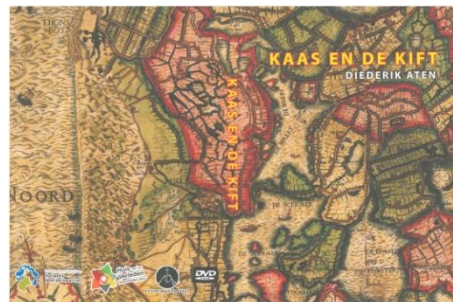
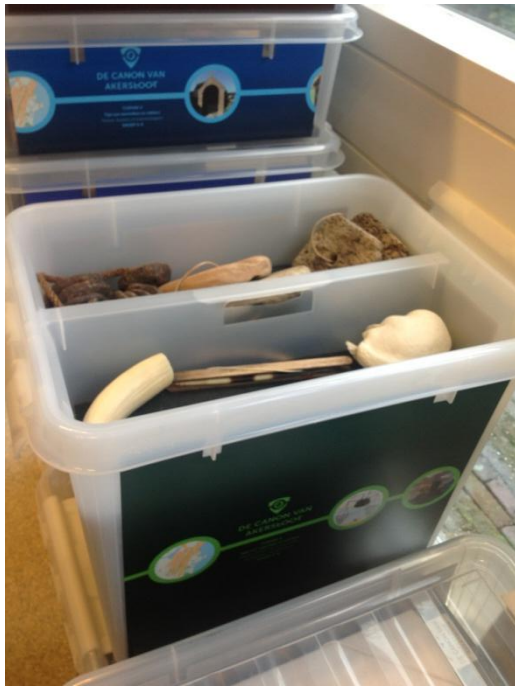
18 mei - fietsexcursie Stolpboerderijen
 Anita van Breugel leidt u rond langs stolpboerderijen in en rond Heerhugowaard.
 14.00 - 17.00 uur. Verzamelen bij de Bibliotheek, Parelhof 1A. € 8,- inclusief thee/koffie en routegids.

15 juni - fietsexcursie Waertse Ronde
 Met Lia Vriend ontdekt u het historische landschap.
 10.00 - 17.00 uur. Verzamelen bij startpaneel Waertse Ronde op het Stationsplein (t.o. nr. 7). € 15,- inclusief thee/koffie en routegids.

Reserveren aanbevolen: Bibliotheek Heerhugowaard, Parelhof 1A, 072- 5764800 of heerhugowaard@bibliotheekkennerwaard.nl

Programma flyers van het Platform Erfgoed Heerhugowaard en het Poldermuseum 2014.

6. Leskisten



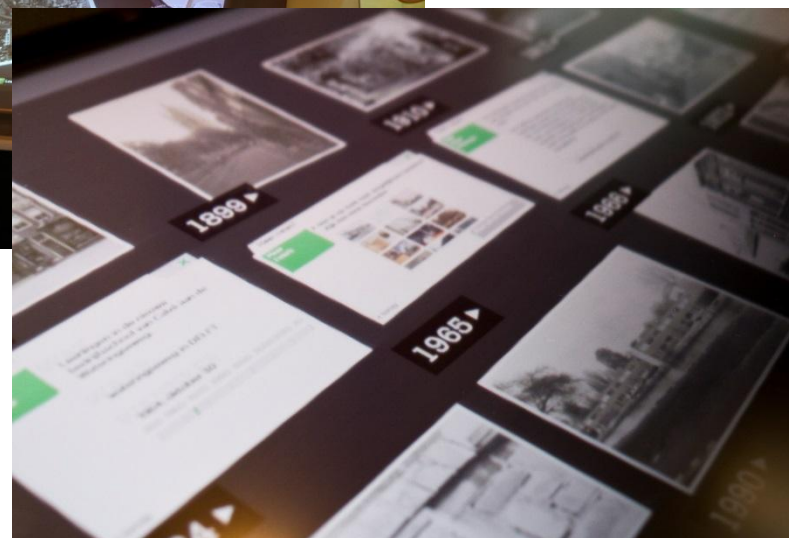
Er worden - vaak in samenspraak met het onderwijs – leskisten over verschillende thema's gemaakt.

7. Waertse Ronde en ander recreatief toeristische routes.



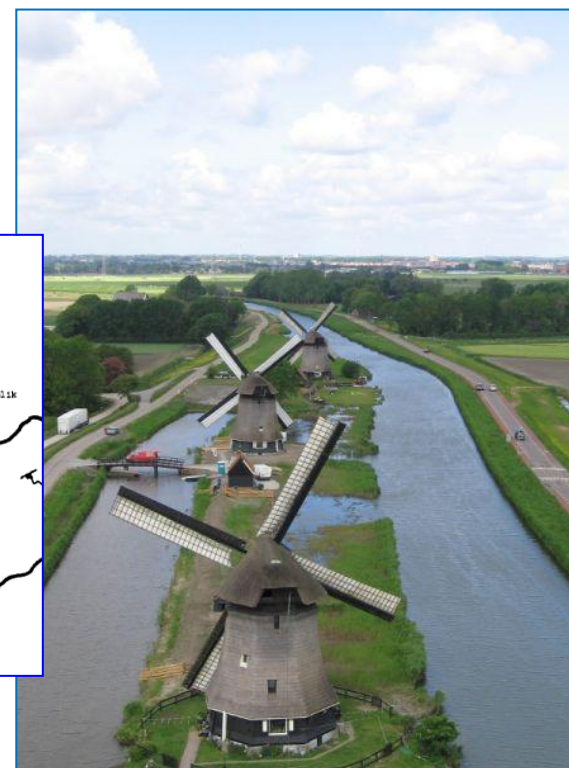
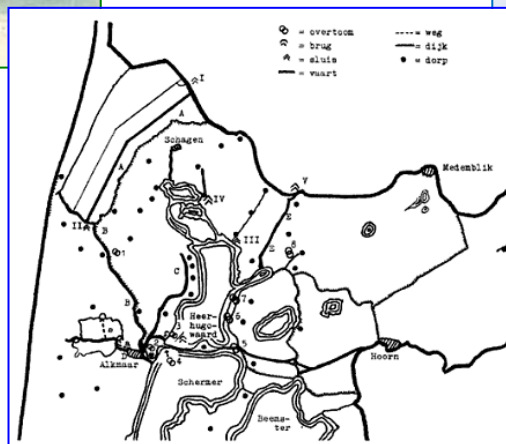
Op basis van de historisch geografische inventarisatie is een bewegwijzerde fietstocht gemaakt met een routegids en App. Daarnaast zijn er verschillende andere fiets- en wandelroutes ontwikkeld waarin veel aandacht is voor de cultuur historische aspecten van de gemeente.

8. Heerhugowaard op de Kaart



De Bibliotheek Kennemerwaard en het Regionaal Archief Alkmaar starten het project Heerhugowaard Op de Kaart met een heritage browser. Er worden cursussen georganiseerd. In 2013 is een cursus 'Oude kaarten lezen' en een workshop 'Genealogie' aangeboden.

9. Strijkmolens Rustenburg en Zeswielen

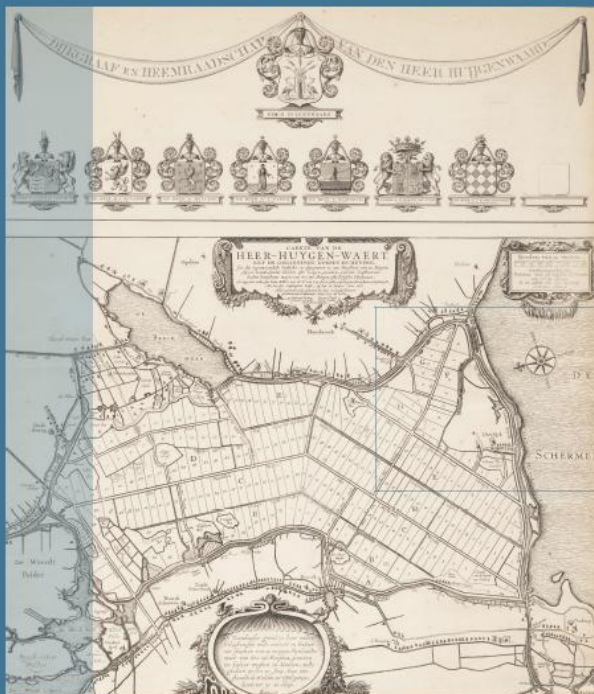


De strijkmolens bij Alkmaar en Rustenburg zijn ooit in opdracht en voor rekening van de polder Heerhugowaard gebouwd. De molenbiotoop bij Rustenburg is mede met subsidie van de Gemeente Heerhugowaard hersteld.

10. Molenplaatsen Molendijk

De historie van de Molendijk op de grens met Oterleek

Voor de droogmaking van het meer de Grote of Zuyder Waard in 1630 werd aan de oever van dit meer op het oude land van Oterleek een molengang gebouwd. Deze bestond uit drie ondermolens, drie middenmolens en drie bovenmolens. Tragsgewijs werd via een kanalenstelsel het water opgemaal naar de ringvaart langs de Huygendijk.



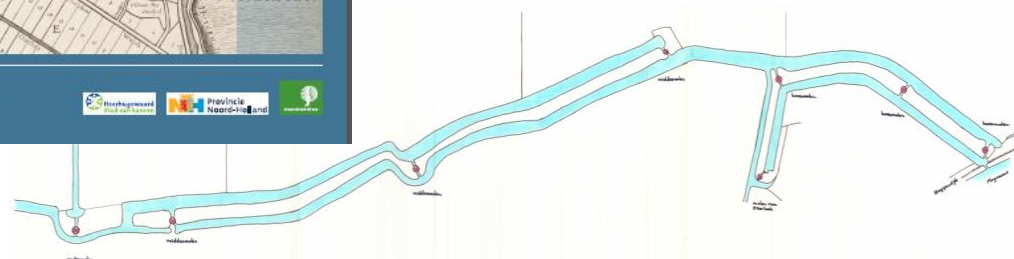
Vijzel
Door verbeteringen aan de molens en vooral door de invoering van de vijzel als vervanger van het scheprad konden de molens meer water hoger opmalen. Daardoor waren na 1810 minder molens nodig om de polder Heerhugowaard droog te houden. Aan de Oterleker Molendijk werden twee molens gesloopt. Deze situatie bleef tot de komst van het stoomgemaal aan de Huygendijk in 1877 en alle molens in Heerhugowaard overbodig werden. Het slotensysteem aan de Molendijk werd gedempt en de molens restte sloop.

Natuurgebied
Sinds het verdwijnen van de molens eind negentiende eeuw ligt de Molendijk als een strook natuurgebied op de grens van Oterleek en Heerhugowaard. De oorspronkelijke contouren van dit gebied zijn dusdanig intact gebleven dat de situering van de oude molengang uit 1817 nog zeer nauwkeurig op dit gebied te projecteren is. De plaatsen van de molens zijn zichtbaar gemaakt door ze te markeren met uit klinkers opgemaatselde achtkantige plateau's. Via het fietspad zijn de voormalige molenlocaties met elkaar verbonden.

Belevingswaarde
Door het historische karakter van de Molendijk zichtbaar te maken, krijgt deze dijk een extra belevingswaarde als natuurlijke zonerings tussen Oterleek en Heerhugowaard en als voormalige oever van het meer de Grote Waard.




Brno en Mol: Werk Bureau
Kaart: "Over de van de Heer-Huygen-Waert en de omringende dorpen en buijten..." uit 1817
Productie: www.brno.nl




Bij het herstel van het fietspad in het historisch landschapselement de Molendijk zijn de locaties van de molenplaatsen door bestrating zichtbaar gemaakt.

11. Stichting Historisch Heerhugowaard




Stichting Historisch Heerhugowaard



Geschiedenis levend houden

Hoewel de polder al ruim 375 jaar bestaat had Heerhugowaard, in tegenstelling tot omliggende gemeenten, tot voor kort geen historische vereniging.


Een paar jaar geleden, in 2005, werd op initiatief van een paar enthousiaste heerhugowaarders de "Stichting Historisch Heerhugowaard" opgericht.



Deze stichting heeft als doel het verzamelen, vastleggen en verspreiden van kennis van al datgene wat betrekking heeft op de geschiedenis van Heerhugowaard en haar directe omgeving. De stichting tracht dit doel o.a. te verwezenlijken door het uitbrengen van historische uitgaven, het aanleggen, beheren en instandhouden van een verzameling en al hetgeen daarmee verband houdt. Kortom; het levend houden van de lokale historie.

Immiddels is gebleken dat er veel waardering bestaat voor het werk van de stichting. Vooral het jaarboek De Overhaal, met artikelen over het verre en jongere verleden van Heerhugowaard, vindt gretig aftek.

De Stichting heeft inmiddels al enkele honderden leden.



In deze brochure vindt u in beknopte vorm iets over de geschiedenis van de polder, informatie over het jaarboek De Overhaal en natuurlijk hoe en waar u zich als lid kunt aanmelden.



Historisch magazine Heerhugowaard


DE OVERHAAL 2006

Vier generaties Van Graff als boer aan de Middenweg

Bakker Rood: al 120 jaar
Pieter Raat: een naam die voortleeft
Herinneringen aan de 4e Kil



De Overhaal is een uitgave van de Stichting Historisch Heerhugowaard



Historisch magazine Heerhugowaard

DE OVERHAAL 2013

- 90 jaar Loonbedrijf Veldman
- De familie Kooy
- Oud-wethouder Wim van Stralen

DE EERSTE WAARDESE EMIGRANTEN



De Overhaal is een uitgave van de Stichting Historisch Heerhugowaard



De Stichting Historisch Heerhugowaard is opgericht in 2005. De stichting geeft het jaarboek de Overhaal uit met verhalen en achtergronden over het Heerhugowaardse erfgoed. Ook organiseert de stichting jaarlijks een steeds goed bezochte bijeenkomst met een lezing met film- en beeldmateriaal.

12. De grote monumententest 2013 van Heemschut

De Grote Monumenten GemeenteTest

Gemeenten hebben een belangrijke taak bij de bescherming van onze monumenten. Met de voortgaande decentralisatie en de Modernisering Monumentenzorg worden er steeds meer taken neergelegd bij de lokale overheden. Met bezuinigingen en verkiezingen in aantocht staat de gemeenten veel te wachten. Lukt het hen wel om een goed monumentenbeleid te voeren? En hoe gaat dat in de komende collegeperiode? Heemschut heeft het monumentenbeleid van de 408 Nederlandse gemeenten onderzocht. Het resultaat vindt u in dit katern!



STERRENTOEKENNING

De inhoudelijke basis van dit onderzoek wordt gevormd door de analyse die Cor Wijn (adviseur erfgoedbeleid bij BMC) maakte van het monumentenbeleid van gemeenten. Hij voerde deze analyse uit voor zijn boek 'De Culturele Stad', dat begin 2014 zal verschijnen. Op basis hiervan ontwikkelde hij een classificatiemodel voor gemeentelijk monumentenbeleid. Het model dient vooral als denkkader en hulpmiddel voor het ordenen, analyseren en vergelijken van monumentenbeleid. Het maakt onderscheid in drie niveaus van gemeentelijk monumentenbeleid. In de uitkomsten van deze test vindt u de sterrenclassificatie terug.

- ★ De eensterren classificatie bestaat uit een basisniveau van gemeentelijk erfgoedbeleid:
 - het stimuleren van het onderbrengen van (semi-)publieke functies in monumentale gebouwen;
 - het geven van informatie aan burgers via het ondersteunen van de Jaarlijkse Open Monumentendag;
 - het handhaven en inspecteren tijdens en na bouwwerkzaamheden;
 - het hebben van een welstandsnota;
 - het hebben van een beschermd stads- of dorpsgezicht.

- ★★ Voor een tweesterren beleid hanteert Wijn onder meer dat een gemeente moet zijn overgegaan tot:
 - het aanwijzen en beschermen van gemeentelijke monumenten;
 - het hanteren van een (digitaal) monumenteninformatiesysteem;
 - het gericht aandacht geven aan gevels in beschermde gezichten;
 - het projectmatig werken aan het behoud of herstel van waardevolle cultuurhistorie;
 - het definiëren van prioritaire gebieden;
 - het verplicht stellen van een bouwhistorische verkenning bij een aanvraag tot aanwijzing van een monument of een substantiële wijziging van een monument.

Dit type beleid vraagt de nodige ambtelijke capaciteit en gaat daarom de mogelijkheden van kleine gemeenten vaak te boven.

- ★★★ Het driesterren beleid kan worden omschreven als totaalbeleid. In deze benadering worden alle beleidsmiddelen die de gemeente ter beschikking staan ingezet. Dit omvat naast de al genoemde instrumenten onder andere:
 - het vertijnen van de beschermingsystematiek via het hanteren van waarderingskaarten;
 - het voluit hanteren van het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium (bestemmingsplannen, stedenbouwkundige plannen, structuurschetsen) om cultuurhistorische waarden te beschermen;
 - het samenwerken en zo nodig ondersteunen van private beheer- en onderhoudsorganisaties (stadsherstel, lokaal monumentenfonds).

DE BEST PRESTERENDE GEMEENTEN

Alkmaar, Noord-Holland
Amhem, Gelderland
Beverwijk, Noord-Holland
Bladel, Noord-Brabant
Breda, Noord-Brabant
Ede, Gelderland
Groningen, Groningen
Heerhugowaard, Noord-Holland
Nijmegen, Gelderland
Nuenen/Garwen/Nederwetten, Noord-Brabant
Rhenen, Utrecht

In de Grote Monumententest 2013 van Heemschut staat Heerhugowaard in de lijst met best presterende gemeenten.

13. Open monumentendag



Sinds 2011 is de organisatie van Open Monumentendag weer nieuw leven ingeblazen.

14. Archeologisch onderzoek bij De Horst



Graven naar goud

Een bakstenen vloertje, een paar munten, houten paaltjes, een kleine ronde steen waterput, spijkers, resten van een sloofter en een paar (dierlijke) boten. Dat was de opbrengst van een middeleeuws graven langs de Middenweg in plangebied

De Horst. Thom Christophersen, Casper Bakker en David Bakker hadden de middag van hun leven. Zij willen graag archeoloog worden en mochten met schepjes en een metaaldetector aan de slag, evenals een aantal klassen van basisscho-

len De Grote en Kleine Beer en de Papierclip. Op zoek naar natuurlijk maar een schatkin met gouden munten. Dat zat er dus niet in. Maar het had gekund op de plek van de opgraving hebben een stoppoenderij en een villa gestaan. Binnenkort wordt

gestart met de bouw van woningen, als tweede fase van het nieuwbouwwijk De Horst. Het onderzoek werd op 17, 18 en 19 januari uitgevoerd door het archeologisch onderzoeksbureau Becker & Van de Graaf.

Stadsnieuws Heerhugowaard Stad van kansen • 25 januari 2011 • nummer 2

Archeologische kroniek 2010 | Provincie Noord-Holland

Heerhugowaard | De Horst

RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in verband met de bouw van woningen in de gemeente Heerhugowaard.

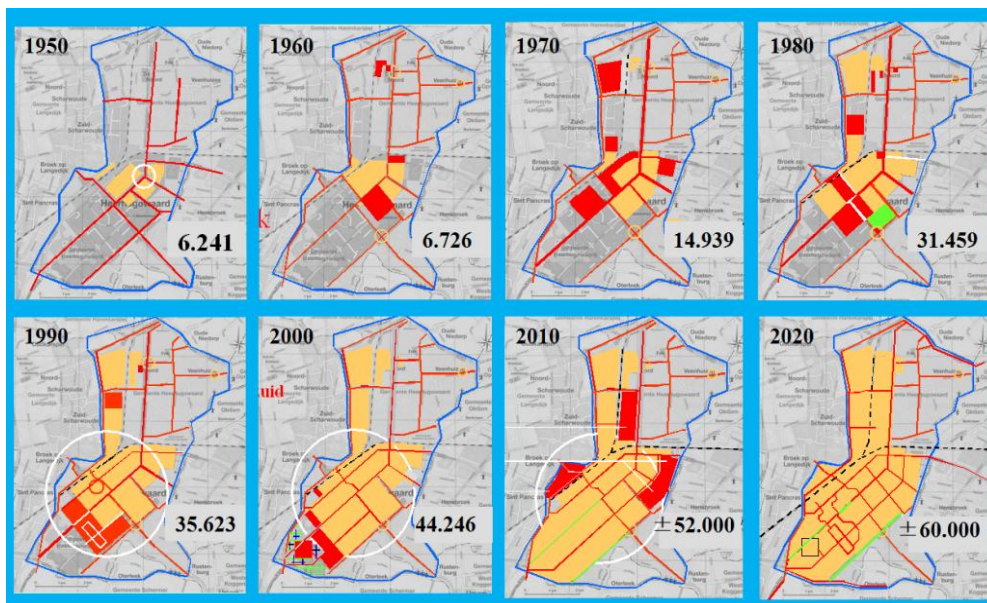
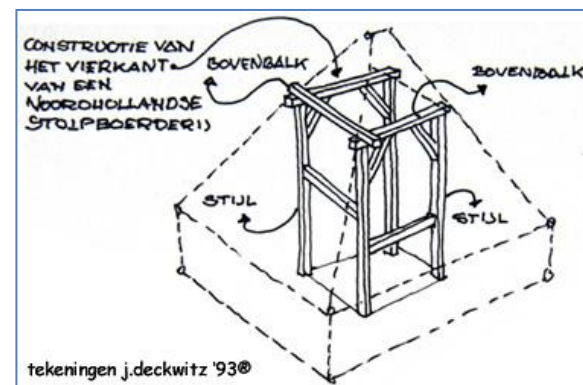
Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek gold bij de aanvang van het veldonderzoek voor het plangebied een hoge verwachting voor de aanwezigheid van archeologische overblijfselen uit de Nieuwe Tijd.

De boringen bevestigen deze aanwijzingen. In vijf boringen direct ten noordwesten van de Middenweg werden talloze archeologische indicatoren gevonden tussen 30 en 95 cm onder het maaiveld. Het gaat hier waarschijnlijk om een boerderij uit de 18de eeuw.

Rik Feiken, RAAP Archeologisch Adviesbureau

Bij de opgraving van een boerderij in het Horst gebied werden schoolklassen uitgenodigd om te kijken naar het onderzoek.

15. Stedenbouw en architectuur



Provincie Noord-Holland

Uitnodiging
Expeditie Mooi Noord-Holland

Atelier Stationsgebied Heerhugowaard
26 november 2013

De geschiedenis van stedenbouw en architectuur zichtbaar maken. Aan de stolp, als belangrijke verschijningsvorm in Noord Holland, wordt in de Stolpenroute specifiek aandacht besteed. Voor de inrichting van de fietsstraat Stationsweg is een Ontwerp Atelier georganiseerd samen met de Cultuurcompagnie.